

Δημοτικό Διαδικτυακό Ραδιόφωνο και Τηλεόραση

«Η νομική διασφάλιση του Δημοτικού Διαδικτυακού Ραδιοφώνου και Τηλεόρασης»

Το εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε Άδεια Χρήσης

[Creative Commons Αναφορά –Μη-Εμπορική Χρήση –Όχι Παράγωγο Έργο v. 3.0](#)

Δημοτικό Διαδικτυακό Ραδιόφωνο και Τηλεόραση

«Εισαγωγή»

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Γενικά

- Η συζήτηση με θέμα τα πνευματικά δικαιώματα έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις λόγω της παγκοσμιοποίησης και της αυξανόμενης «κατανάλωσης» πνευματικών έργων
- Το Διαδίκτυο και η ψηφιακή τεχνολογία δίνουν τη δυνατότητα γρήγορης και εύκολης αναπαραγωγής και διάθεσης πνευματικών έργων
- Η αντιγραφή και επικόλληση κειμένων, ο διαμοιρασμός φωτογραφιών, μουσικής και βίντεο και η ανταλλαγή προγραμμάτων ενέχουν τον κίνδυνο καταπάτησης πνευματικών δικαιωμάτων
- Η σωστή ενημέρωση και η πρόληψη είναι τα καλύτερα μέτρα για την αποφυγή δυσάρεστων καταστάσεων.

Σκοποί και στόχοι

- Εξοικείωση με τα νομικά ζητήματα που σχετίζονται με τα πνευματικά δικαιώματα και την πνευματική ιδιοκτησία
  - ✓ Το μεταδιδόμενο υλικό υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα
  - ✓ Ο χρήστης τέτοιου υλικού πρέπει να καταβάλει τίμημα σε σχετικούς οργανισμούς
  - ✓ Σωστή ενημέρωση + Συνεργασία με το νομικό τμήμα του Δήμου → αποφυγή προβλημάτων

- Ενημέρωση για τις άδειες Creative Commons
  - Η χρήση της άδειας Creative Commons για παραγόμενο από το Δήμο υλικό
    - ✓ εξασφαλίζει το δικαίωμα ιδιοκτησίας του
    - ✓ επιτρέπει την ελεύθερη διανομή του

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Σκοποί και στόχοι, αναλυτικά

Με το πέρας της υποενότητας

- Θα πρέπει να γνωρίζετε:
  - ✓ την έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας (πνευματικών δικαιωμάτων)
  - ✓ τις βασικές αρχές της κείμενης νομοθεσίας
  - ✓ τα σχετικά με το τίμημα που πρέπει να καταβληθεί για την εκπομπή αρχείων ήχου

- Θα είστε σε θέση:
  - ✓ να διασφαλίσετε τα πνευματικά δικαιώματα των έργων που αναμεταδίδετε
  - ✓ να αναγνωρίζετε τις άδειες χρήσης που συνοδεύουν τα έργα
  - ✓ να δημιουργείτε τα δικά σας έργα με άδεια χρήσης

Μελλοντικά:

- ✓ θα προσφέρετε περιεχόμενο στους χρήστες χωρίς να καταπατώνται τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών τους
- ✓ θα μεταδίδετε τις δικές σας δημιουργίες στο Διαδίκτυο εξασφαλίζοντας τα πνευματικά τους δικαιώματα

Περιεχόμενα

Το υλικό της υποενότητας διαρθρώνεται σε δύο μέρη:

- Σύντομη περιγραφή της έννοιας και της ιστορίας της πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς και της σχετικής νομοθεσίας επί του θέματος.
- Παρουσίαση των αδειών Creative Commons και του τρόπου με τον οποίο μπορεί να δημιουργηθεί μια τέτοια άδεια.

➤ Πνευματικά δικαιώματα, πνευματική ιδιοκτησία

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Ορισμός

- Πνευματική ιδιοκτησία ή πνευματικά δικαιώματα ονομάζονται τα αποκλειστικά δικαιώματα που κατέχουν οι δημιουργοί πάνω στο έργο τους. Η παραχώρηση των δικαιωμάτων στο δημιουργό γίνεται από το νόμο για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να απαγορευτεί σε τρίτους η χρήση, και κυρίως η εμπορική εκμετάλλευση, των έργων χωρίς την άδεια του δημιουργού.
- Η πνευματική ιδιοκτησία που αποκτά ο δημιουργός πάνω στο έργο του περιλαμβάνει δύο απόλυτα και αποκλειστικά δικαιώματα:
  - ✓ Το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα).
  - ✓ Το δικαίωμα προστασίας του προσωπικού του δεσμού με το έργο (ηθικό δικαίωμα).
- Ο πνευματικός δημιουργός έχει τη δυνατότητα από το νόμο να εκχωρήσει / μεταβιβάσει και να αναθέσει τη διαχείριση του περιουσιακού δικαιώματός του σε τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αντιθέτως, το ηθικό δικαίωμα είναι προσωποπαγές και αμεταβίβαστο.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Ιδιομορφίες της πνευματικής ιδιοκτησίας

- Το αντικείμενό της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι άυλο : η ιδιοκτησία υφίσταται επί πνευματικού δημιουργήματος και όχι επί υλικού αντικειμένου
- Η πνευματική ιδιοκτησία δεν προστατεύει μόνο περιουσιακά τον δημιουργό του έργο αλλά και συμφέροντα που ανάγονται στη σφαίρα της προσωπικότητας του δημιουργού, δηλαδή στην ιδιαίτερη ηθική σχέση του κάθε δημιουργού με το δημιούργημά του
- Κάθε πνευματικό δημιούργημα είναι μοναδικό και ανεπανάληπτο. Ο πνευματικός δημιουργός έχει μια θέση μονοπωλιακή αναφορικά με το κάθε δημιούργημά του.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Ιστορική αναδρομή

➤ Διεθνώς

- ✓ 1469, Βενετία : απονομή προνομίων σε τυπογράφους για την προστασία από ανατυπώσεις
- ✓ 1709, Αγγλία: Act 8 Anne C 19
Ο πρώτος νόμος που αναγνώριζε δικαίωμα στον δημιουργό
- ✓ 1791 και 1793, Γαλλία : Σύνδεση της πνευματικής ιδιοκτησίας με το φυσικό δίκαιο (σχετική νομοθεσία)
- ✓ 1886: Διεθνής Σύμβαση της Βέρνης

➤ Ελλάδα

- ✓ 1835: Ποινικός Νόμος που απαγόρευε την αναπαραγωγή και διάθεση έργων χωρίς άδεια
- ✓ 1909: Νόμος περί συγγραφικών δικαιωμάτων και θεατρικών έργων
- ✓ 1920: Ο πρώτος πλήρης νόμος και προσχώρηση στη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης
- ✓ 1993: Προστασία διάρκειας 50 χρόνων
- ✓ 1997: Προστασία διάρκειας 70 χρόνων

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Η νομοθεσία στην Ελλάδα

- Νόμος 2121/1993
"Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα"
- Νόμος 3057/2002
Περιέχει διατάξεις σχετικές με τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και τις βάσεις δεδομένων και φωτογραφιών
- Νόμος 3183/2003
Συνθήκη του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας
- Επιτροπή Ανταγωνισμού
- Ευρωπαϊκή Ένωση : Οδηγία 93/98 και Οδηγία 2001/29

Δημοτικό Διαδικτυακό Ραδιόφωνο και Τηλεόραση

«Περιλήψεις των σχετικών νόμων»

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

ΝΟΜΟΣ 2121.1993, Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα.

- Περιλαμβάνει εκτενή ανάλυση και επεξήγηση του αντικειμένου και του περιεχομένου του δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και τους όρους της άσκησης, μεταβίβασης και εκμετάλλευσης του δικαιώματος.
- Θεσπίζει περιορισμούς για το δικαίωμα και ορίζει την διάρκεια προστασίας που παρέχει το δικαίωμα και ρυθμίσεις για συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης.
- Εξετάζει τα συγγενικά, με το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, δικαιώματα.
- Επεξηγεί την έννοια της συλλογικής διαχείρισης και περιέχει πλήρη οριοθέτηση της δράσης και των αρμοδιοτήτων και της σύστασης των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης.
- Αναλύει και ρυθμίζει και ειδικά θέματα όπως το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Προβλέπει μέτρα πρόληψης ενδεχόμενης προσβολής του δικαιώματος αλλά και κυρώσεις αστικές και ποινικές σε περίπτωση προσβολής του.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

ΝΟΜΟΣ 3057/2002 , Εναρμόνιση του νόμου 2121/1993 με την Οδηγία 2001/29/ΕΚ.

- Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στους δημιουργούς το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:
  - ✓ Την εγγραφή και την αναπαραγωγή των έργων τους
  - ✓ Τη μετάφραση των έργων τους
  - ✓ Τη διασκευή, την προσαρμογή ή άλλες μετατροπές των έργων τους
  - ✓ Τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή μέσω πώλησης ή με άλλους τρόπους
  - ✓ Την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό
  - ✓ Τη δημόσια εκτέλεση των έργων τους
  - ✓ Τη μετάδοση ή αναμετάδοση των έργων τους στο κοινό με τη ραδιοφωνία κλπ

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΝΟΜΟΣ 3184/2003, Κύρωση της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για την πνευματική ιδιοκτησία.

- Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας καλύπτει τις δημιουργίες, αλλά όχι της ιδέες, τις διαδικασίες, τις μεθόδους λειτουργίας ή τις μαθηματικές έννοιες αυτές καθαυτές.
- Τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών προστατεύονται όπως και τα λογοτεχνικά έργα.
- Οι συλλογές δεδομένων ή άλλου υλικού, με οποιαδήποτε μορφή, οι οποίες λόγω της επιλογής ή της διαρρύθμισης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικές δημιουργίες, προστατεύονται σαν τέτοιες.
- Οι δημιουργοί λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων
  - ✓ έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν τη διάθεση στο κοινό του πρωτοτύπου και των αντιτύπων των έργων τους μέσω πώλησης ή άλλης μεταβίβασης της κυριότητας
  - ✓ έχουν τα δικαιώματα εκμίσθωσης και παρουσίας των έργων τους στο κοινό

Το έργο γίνεται με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

ΟΔΗΓΙΑ 93/98/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 29ης Οκτωβρίου 1993

- ΟΔΗΓΙΑ 93/98/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 29ης Οκτωβρίου 1993 περί εναρμονίσεως της διάρκειας προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενών δικαιωμάτων
- Ορίζει την διάρκεια των δικαιωμάτων του δημιουργού.
- Ορίζει ότι τα δικαιώματα ενός δημιουργού λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου προστατεύονται καθόλη τη διάρκεια της ζωής του δημιουργού και εβδομήντα έτη μετά το θάνατό του.
- Ορίζει την διάρκεια προστασίας των δημιουργών κινηματογραφικών ή οπτικοακουστικών έργων, την διάρκεια των συγγενών δικαιωμάτων καθώς και την προστασία προτέρως αδημοσίευτων έργων.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Συγγενικά δικαιώματα

- Η σχετική εθνική και διεθνής νομοθεσία προβλέπει μια σειρά δικαιωμάτων, τα οποία αφορούν κλάδους και δραστηριότητες σχετικές με την πνευματική ιδιοκτησία
  - Οι δραστηριότητες αυτές
    - ✓ δεν θεωρούνται αρκετά πρωτότυπες για να δικαιολογούν πλήρες δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας
    - ✓ δεν θεωρούνται αμελητέες για να μείνουν απροστάτευτες
- Προστατεύονται μέσω των *συγγενικών δικαιωμάτων*
- Συγγενικό δικαίωμα αναγνωρίζεται
    - ✓ στους ερμηνευτές – εκτελεστές καλλιτέχνες (ηθοποιούς, τραγουδιστές) για τις ερμηνείες – εκτελέσεις τους
    - ✓ στους παραγωγούς φωνογραφημάτων και οπτικοακουστικών υλικών φορέων για τους υλικούς φορείς (CD, DVD κλπ.)
    - ✓ στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς για το πρόγραμμά τους
    - ✓ στους εκδότες
    - ✓ στους δημιουργούς βάσεων δεδομένων

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

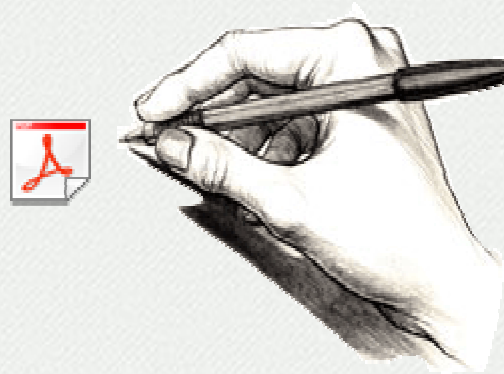
WebRadio, WebTV και πνευματικά δικαιώματα

- Η on-line χρήση μουσικής
  - ✓ υπάγεται στο ίδιο πλαίσιο προστασίας που ισχύει και για τις παραδοσιακές μορφές εκμετάλλευσης
  - ✓ απαιτεί τη χορήγηση άδειας από την ΑΕΠΙ
- Η άδεια που θα πάρετε από την ΑΕΠΙ
  - ✓ αφορά στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των μελών της επί των μουσικών έργων
  - ✓ απαιτείται ακόμη και στην περίπτωση που ο δημοτικός σταθμός δεν έχει έσοδα από διαφημίσεις ή χορηγίες
- Για περισσότερες λεπτομέρειες αποστείλετε μήνυμα στη διεύθυνση **newmedia@aepi.gr**
- Υποβολή αίτηση ενδιαφέροντος για online χρήση μουσικής **http://aepi.gr/index.php?option=com_wrapper&Itemid=172**

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Δραστηριότητα 1

- Κάντε κλικ στο παραπάνω εικονίδιο, για να ανοίξετε το βιβλίο δραστηριοτήτων της συγκεκριμένης υποενότητας, και εκτελέστε τα βήματα που περιγράφονται στη δραστηριότητα "Υ2.Δ1 – Γνωριμία με τα πνευματικά δικαιώματα", ώστε να αποκτήσετε αίσθηση της υπηρεσίας μέσα από τα κανάλια που ήδη υπάρχουν.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Δραστηριότητα 1

- Κάντε κλικ στο παραπάνω εικονίδιο, για να ανοίξετε το βιβλίο δραστηριοτήτων της συγκεκριμένης υποενότητας, και εκτελέστε τα βήματα που περιγράφονται στη δραστηριότητα "Υ2.Δ1 – Γνωριμία με τη ΑΕΠΙ ", ώστε να αποκτήσετε αίσθηση της υπηρεσίας μέσα από τα κανάλια που ήδη υπάρχουν.

Δημοτικό Διαδικτυακό Ραδιόφωνο και Τηλεόραση

«Creative Commons»

Οι άδειες CC (Creative Commons)

- Creative Commons (CC)
Μη κερδοσκοπική οργάνωση η οποία εκδίδει τις άδειες Creative Commons
- Οι άδειες Creative Commons επιτρέπουν στους δημιουργούς να δηλώσουν εύκολα ποια δικαιώματα διατηρούν, και ποια δικαιώματα παραχωρούν προς όφελος άλλων δημιουργών
- Η μέγιστη διάδοση συγκεκριμένων τύπων έργων ή η εφαρμογή συγκεκριμένων επιχειρηματικών μοντέλων επιτυγχάνεται στον ψηφιακό κόσμο με τη διάθεση των εξουσιών αναπαραγωγής, μεταβολής και διάθεσης του έργου.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Πώς να αποκτήσετε άδεια CC για ένα έργο ήχου ή εικόνας

- Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://creativecommons.org/choose/?jurisdiction=gr> και ακολουθήστε τα βήματα που σας υποδεικνύονται.
- ✓ Εμπορικές χρήσεις του έργου: Ναι → Επιτρέπετε σε οποιονδήποτε να αντιγράψει, να διανείμει, να προβάλλει και εκτελέσει το έργο σας για εμπορικό ή μη εμπορικό σκοπό.
- ✓ Τροποποιήσεις του έργου: Επιλέγετε αν θα επιτρέψετε να γίνουν αλλαγές και παρεμβάσεις στο έργο σας ή όχι, όπως επίσης και αν γίνει κάτι τέτοιο υπό ποιους όρους
- ✓ Συμπληρωματικές πληροφορίες: Τα πεδία αυτά είναι προαιρετικά και βοηθούν τους χρήστες να βρουν πληροφορίες για το έργο και το δημιουργό του, όπως επίσης πού να αποταθούν αν θελήσουν περισσότερες πληροφορίες.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Πώς να εφαρμόσετε άδεια CC σε ένα έργο ήχου ή εικόνας

- Όταν ολοκληρώσετε τη διαδικασία, κάντε κλικ στο κουμπί Select a License για να μεταβείτε στη σελίδα που υπάρχει ο html κώδικας.
- Στο πάνω μέρος της σελίδας βλέπετε τρία εικονίδια. Και τα τρία σημαίνουν ακριβώς το ίδιο και διαφέρουν μόνο στο μέγεθος.
- Κάντε κλικ στο radio button του εικονιδίου που θέλετε να χρησιμοποιήσετε.
- Επίσης κάντε κλικ πάνω σε ένα από τα εικονίδια για να δείτε τις λεπτομέρειες της άδειας χρήσης που έχετε επιλέξει.
- Αυτή τη σελίδα θα βλέπουν και οι επισκέπτες του ιστότοπού σας όταν θα κάνουν κλικ στο εικονίδιο.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Δραστηριότητα 1

- Κάντε κλικ στο παραπάνω εικονίδιο, για να ανοίξετε το βιβλίο δραστηριοτήτων της συγκεκριμένης υποενότητας, και εκτελέστε τα βήματα που περιγράφονται στη δραστηριότητα "Υ2.Δ3 – Δημιουργία άδειας Creative Commons", ώστε να αποκτήσετε αίσθηση της υπηρεσίας μέσα από τα κανάλια που ήδη υπάρχουν.

Συμπεράσματα

- **Ολοκληρώνοντας την υποενότητα:**
  - ✓ Γνωρίζετε τι ισχύει σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα
    - Για να αποφύγετε δυσάρεστες καταστάσεις και για να διασφαλίσετε ότι ο σταθμός σας λειτουργεί με κάθε νομιμότητα, ζητήστε τη βοήθεια της ΑΕΠΙ με την οποία θα μπορέσετε να υπογράψετε σύμβαση για να πληρώνετε τα δικαιώματα στους δημιουργούς τους
  - ✓ Μπορείτε να αναζητάτε υλικό με την άδεια Creative Commons, καθώς με αυτό τον τρόπο δε θα χρειαστεί να πληρώνετε για την αναμετάδοσή τους, όπως επίσης θα συμβάλλετε στη διάδοση του έργου αυτού.
  - ✓ Μην ξεχνάτε να επισημαίνετε την άδεια χρήσης που συνοδεύει το έργο σας.
  - ✓ Κάθε τι πνευματικό που δημιουργούμε, τη στιγμή που το δημιουργούμε, είναι και δικό μας κτήμα και έχουμε τα πνευματικά δικαιώματα αυτού.

Υ2. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων

Τέλος Κεφαλαίου

- Ολοκληρώσατε την υποενότητα «Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων». Επιλέξτε το επόμενο κεφάλαιο στον πίνακα περιεχομένων για να συνεχίσετε.

